

Naši Furianti

Ladislav Stroupežnický, 1887

Toto realistické drama o čtyřech dějstvích. Drama vyobrazuje život na vesnici nezidealizovaný, v komické podobě.

furiant, -a m. (z lat. zákl.)

1. expr. člověk přemrštěně a okázale projevující své sebevědomí, pýchu, domýšlivost, nadutost, nafoukanost, umíněnost; vůbec člověk pyšný, umíněný: (Jazyková příručka UJČ AV ČR)

Literárně historický kontext

L. Stroupežnický

Ladislav Stroupežnický (1850-92) Dramaturg ND, úspěšný autor her, zpočátku veselohry s historickými náměty:

Zvíkovský rarášek – o záletnických spádech Mikuláše Dačického z Heslova

Paní mincmistrová – hlavním hrdinou opět Mikuláš Dačický

Naši furianti čít 2 s.137 - veselohra ze života jihočeské vesnice, spor mezi vysloužilým vojákem Bláhou a krejčím Fialou o to, kdo se stane v obci ponocným; vliv na to mají sedláci – starosta Dubský, pytlák Bušek, nejde už o věc, ale o osobní zájmy, dochází k hádkám, intrikám, postavy jsou živé typy, jsou v nich vystiženy výrazné rysy českých sedláků – hlavně furiantství, furianti = vychloubají se, naparují se, hrají si na pána, chtějí každého trumfnout, jsou tvrdohlaví, domýšliví, okázale předvádějí, co mají či umí, projevuje se to všechno v řeči, gestech, jednání, chování. Dialog oživen nářečím, také využit situační humor.

Český realismus

G. Preisová - Její pastorkyňa (vesnická tematika)

Bratři Mrštíkové - Maryša

A. Jirásek - Historická próza - Staré pověsti české, F. L. Věk

Děj

Děj se odehrává v jihočeské vesnici Honice na písecku. Během hry je řešen spor o ponocného a do toho se průběžně postavy střetávají.

Čtyři muzikanti, ženy, děti, čeledí, chasníci, sousedé. Děj roku 1869 ve vesnici Honicích v jižních Čechách. Dějství I. a IV. hraje na návsi v Honicích; II. v hospodě a III. ve světnici u starosty Dubského.

Spor o ponocného začíná tím, že se starosta **Dubský** a první radní **Bušek** nedokáží shodnout, kdo se jím má stát. Zda-li vysloužilý voják **Bláha** (Dubský) či krejčí **Fiala** (Bušek). **Fiala** často argumentuje tím, že musí živit 7 dětí. Proto nutí svou dceru **Kristýnu** aby vytvořila takzvaný *paličský list*, čili veřejné oznámení, že pokud se

bláha nestane ponocným, vypálí vesnici. Po čase **Kristýna** přizná, že jej vytvořila. **Bušek** se opakovaně bez jakýchkoli argumentů zastává **Fialy**. Nakonec **Bláha** spálí paličský list, aby Fiala nemusel do vězení.

V průběhu hry se Bušek s Dubským předhánějí o to kdo dá víc jejich dětek ke svatbě, považují to za čest.

Celá hra začíná scénou, kde se **Valientin Bláha** a **Jozef Habešperk** snaží namluvit **Markýtku** (cestující obchodnici). Následně na scéu přichází namlouvající se Václav s Verunkou, kteří plánují, že se vezmou. O tom mluví v následující scéně jejich rodiče starosta **Dubský** a první radní **Bušek**. Během scény se předhání, kdo z nich dá větší věno.

DUBSKÝ No víš, já mám v naší vesnici dva grunty; popustím Václavovi ten větší a na menším budu do smrti hospodařit a dám z něj svému pantátovi Petrovi vejminěk. – A moc-li bys dal ty Verunce přínosu?

BUŠEK: Já mám pro ní v píseckej záložně sedům tisíc zlatejch. (k Ehrmannovi.) To je předci pěkněj peníz, co?

EHRMANN: Pámbůh ví, to je tuze pěkný peníz.

DUBSKÝ (k Ehrmannovi): No ale na takový dva grunty, na kterejch není v knihách ani groše dluhu –.to není tak moc.

EHRMANN (obojetně - krče rameny): Inu, ovšem, na takový dva grunty –

DUBSKÝ: No – Jakube – na osum bys nešel?

BUŠEK: To nemůžu. Na mou duši ne! Víš, že mám ještě kluka, to bych ho o tisíc zlatejch okrad.

DUBSKÝ (váhavě a jako sklamán): No, já si to tak představoval na těch osum tisíc. – No ale víš co – přidej ten pár koní, co jsi koupil onehdy o píseckým jarmárce- - - (Podává mu ruku.)

BUŠEK (vzdorovitě): A vidíš, Filipe, to neudělám! (K Ehrmannovi.) To jistě, Marku, uznáte, že udělat nemůžu.

Po roztržce přichází **Fialová** se 7 dětmi, podat žádost o ponocentsví pro jejího manžela. Děti jsou předem instruováni, aby se chovali, jakoby jejich rodina měla být chudá a trpět.